

Het is 26 mei.

Dit is vandaag de dagelijkse podcast van de standaard.

Ik ben Marianne Justraert.

Terwijl u wel een pak meer moet betalen voor een woonkrediet, brengt u spaargeld op een klassiek spaarboekje nog altijd amper iets op.

Omhoudbaar en zelfs misdadig, noemen sommige economen dat.

Nu, waarom houden de banken eigenlijk die spaarenten zo laag?

Moet de politiek ingrijpen.

En wat kunt u als spaarder doen?

Paskelde Doven van de Economieredactie.

Jij bent onze collega die het best weet wat me met onze spaarenten moeten doen.

Maar leg misschien eerst eens even kort uit waar de commotie vandaan komt.

Er is heel veel spalling rond dat spaarboekje.

Mensen stellen vast dat ze voor woonkrediet meer moeten betalen, maar dat ze anderzijds op hun spaarrekening vrij lager aan te krijgen.

Dat leeft echt bij de bevolking.

Dat spaarboekje is heel populair in België.

Politici hebben dat ook gezien en zijn daar ook op gesprongen.

Banken zitten daar wat in het defensief.

Dat spaarboekje is heel belangrijk in België.

Daar staat ongeveer 300 miljard euro op.

Je krijgt op dat spaarboekje nu voor geld die je een jaar laat staan.

0,5 tot 1 procent.

Het hangt een beetje vanaf bij welke bank je zit.

Of zelfs minder ook, absoluut.

Want de banken hebben het daar heel handig gespeeld.

Ze hebben eigenlijk twee soorten spaarboekjes gelanceerd.

De oude die heel slecht vergoed worden.

Heb je dan nog meer? We moeten nu een boekje open.

Dat is iets dat ook veel onbegrip stuint.

Kijk, die tarief voor de woonkredit gaat omhoog.

Ja, spaarboekje volgt niet.

Waarom volgt dat spaarboekje niet?

En waarom werken jullie dan ook nog eens een beetje slinks met twee type spaarboekjes?

En jij maakt nu de koppeling met het woonkredit.

Heb ik juist begrepen dat er ook een koppeling is met de rente die banken zelf krijgen bij de ECB, de Europese Centrale Bank?

De rente is zijn raad flink gestegen.

De kostprijs van geld is omhoog gegaan.

Geld is duurder geworden.

We komen uit de periode dat geld jarenlang gratis was.

Maar nu is geld duurder geworden.

[Transcript] DS Vandaag / Hoe lang kunnen banken de spaarrente nog laag houden?

En hoe komt dat?

Omdat we met een probleem zetten van prijstegingen van inflatie.

En de ECB, de Europese Centrale Bank,

wil daar iets aan doen en vergoegt zijn korte termijn rente.

De ECB heeft de afgelopen jaren,

dat weten we, ook de economie enorm ondersteunt

met geveel liquiditeit in de economie te injecteren.

Dus er is een overschot aan geld in de economie.

En dat overschot daarop biedt,

als je dat bij de Centrale Bank,

als de banken dat geld plaatsen bij de Centrale Bank,

kan je daar 3,25 procent inderdaad voor krijgen.

Het probleem is, ja, dat is een overschot,

een tijdelijk overschot.

In het eerste kwartaal waren die overschotten nog zeer hoog.

Meer dan 200 miljard in België.

Ondertussen berep ik zo het.

Onder die 200 miljard zit in het tweede jaar geldt

zal het nog wat zakken.

Maar het klopt dat daar een tijdelijke rentebonus is.

Alleen is er discussie over,

hoe groot is die en hoe lang gaat die duren.

Het wonken, dit vind ik persoonlijk

interessanter, omdat dat is de klassieke business

van wat een bank doet.

Die trekt spaargeld aan.

En die transformeert dat in krediten.

Je zet dat om in een krediet, bijvoorbeeld in een woonkrediet

of een investeringskrediet.

En het bank leeft van het verschil tussen de kostprijs van dat spaargeld

en wat hij verdient op dat woonkrediet.

Als ik het even samenvat,

of je dan de koppeling pakt met tussen woonkrediet en het spaarboekje

of tussen de rente die banken zelf krijgen

als ze hun geld parkeren bij de ECB, namelijk 3,25 procent,

en dan dat vermalen tijdens spaarboeken

waar je dan pakweg 0,5 procent rente op krijgt.

In beide gevallen is die spanning wel erg groot

en de gewone spaarder, de gewone mens profiteert er maar niet van.

Wat de perceptie toch verstevigt dat de banken dieven zijn.

Ja, je moet niet naïef zijn.

De banken rijden voor zichzelf.

Maar het is interessant, wat u daar zegt,

inderdaad die kloof tussen wat je krijgt

en wat je moet betalen op kredite.

Het probleem die je daar hebt natuurlijk

is dat die woonkredieten, als we die nog even nemen bijvoorbeeld,

een nieuwe woonkredit kost nu 3,5 procent ongeveer,

maar dat is enkel op de nieuwe productie.

Hansy Portefuie,

aan historische woonkredieten die de banken de afgelopen jaren hebben gegeven.

Ja, er zijn heel veel mensen denk ik die blij zijn

dat ze nog hebben kunnen lenen 20 jaar lang vast tegen 1,5 procent.

Die mensen hebben een zeer goede zaak gedaan

en die rente blijft ook vast de duurende looptijd van die reding.

Dus de banken zitten daar met een historische Portefuie

die relatief laag blijft, dat blijft vast.

En het is pas op de nieuwe productie

dat ze die 3,5 procent kunnen aanrekenen.

En dat is nu het probleem die ze daar hebben met dat spaarboekje.

Als ze daar de rente op verhogen,

is dat op de volledige massa,

op die 300 miljard.

Hoe sneller eigenlijk de banken zouden kunnen

nieuwe woonkredieten verstrekken aan die nieuwe hoge tarieven,

hoe meer ruimte ze hebben om die rente op het spaarboekje te verhogen.

Maar opnieuw laat ons vooral niet naïef zijn,

hoe langer ze die rente op het spaarboekje laag kunnen houden,

hoe beter voor hun winst.

Het is toch ook wel makkelijk voor de banken

om het dan helemaal op de woonkredieten te steken.

Je hebt toch iemand als professor Economie Paul de Grauwe

of zelfs Pierre Woongee, de gouverneur van de Nationale Bank

die allebei toch aangeven van,

kom aan, dit is niet langer houdbaar,

dat grote verschil tussen de markttrenten

en dan de lage rente op spaarboekjes.

Dit gaan we die kunnen volhouden, die banken gaan iets moeten doen.

Dat zijn toch wel best voor aanstaande stemmen

in de economische en financiële wereld.

Ja, het punt die ze daar maken, die ze daar terechtmaken,

is er wel voldoende concurrentie.

Als daar geen beweging in komt,

is dat dan geen teken dat er te weinig concurrentie is

tussen die groot banken.

Is er voldoende concurrentie?

Ja, in België ontbreekt het niet aan banken,

maar wat je hier ziet in dat fenomeen,

is eigenlijk wat een econoom van een bankakkoord
vertelde die sprak over een prisonersdilemma.
En hij zei, als een bank die spaarrente nu gaat verhogen,
dan volgt de rest.
En ja, ze beseffen dan, als ik beweeg,
ik zal er niet veel geld aan verdienen,
want de anderen gaan ook volgen,
en we verdienen dan allemaal minder.
Dus ze hebben eigenlijk geen belang erbij
om die rente te verhogen op eerste zicht.
Maar als natuurlijk de spaarders assertiever worden
en zelf gaan zoeken van ja,
maar waar kan ik mijn spaargeld meer laten opbrengen
en dat geld gaan verplaatsen,
dan had je zin dat die banken wel in beweging gaan komen.
Ja, maar dus mag ik dat anders vertalen?
Ik heb misschien een slecht karakter,
maar als ik jou dan hoor, dan denk ik,
die banken spelen hier stiekem onder één hoedje
om ons, gewone burgers, naïeve spaarders,
te grazen te nemen.
Is dat zo?
Hebben ze ergens zo'n onderling, akkoord,
gentlemen's agreement,
om elkaar niet de duvelaand te doen
zodat uiteindelijk de spaarder wel de dupe wordt?
Ik denk dat die banken gewoon heel goed beseffen
van iedere dag die ze kunnen winnen,
met die rente laag te houden,
dat dat in hun voordeel is.
En zolang die druk niet te groot is
om te bewegen,
zullen ze dat ook niet doen.
Ze hebben ergens wel een punt, als ze zeggen,
onze vernieuwing van Hans om zijn portefeuille
aan obligaties en kredieten,
dat gaat langzaam.
En dus we gaan ook liever langzaam
die rente verogen.
En hoe langer we het laag kunnen houden,
hoe beter voor ons.
Maar ja, dat is nu eenmaal de realiteit
die op tafel ligt
en het is aan de spaarder opnieuw

om daar assertief mee om te gaan.
We komen terug op die spaarder,
maar eerst iets over die druk die jij noemde.
De druk op de banken lijkt
toe te nemen, ook in het politieke hoek
en zo, onder meer de minister van Financiën,
Vincent van Petergem van CDMV,
heeft zich ook al uitgesproken.
Klopt. Van Petergem heeft inderdaad
in zijn brief aan de banken gezegd van,
kijk, dat leeft bij het publiek.
Er is een maatschappelijke bezorgdheid.
De mensen hebben de indruk dat ze gewoon
niet correct behandeld worden
en dat ze te weinig vergoed worden voor het spaarrenten.
En dat ligt gevoelig.
En dus je roept de banken op daar iets aan te doen.
Nu, dat is een voorzichtige suggestie die je daar maakt.
Zelfde met de governor van de nationale bank,
Peter Hoens, dat zijn ook allemaal mondelingen opmerkingen.
Maar we zitten nu in een fase
dat de politiek eigenlijk wel actiever wil tussenkomen.
Voor de politiek is er natuurlijk een dankbaar onderwerp.
Ze weten heel goed dat spaarboekje is bijzonder populair.
Onze kiezers kennen dat allemaal.
Daar staat ook 300 miljard op, heel veel geld.
En dus ja, politiek is dat interessant
om te zeggen tegen de banken, je moet meer betalen.
De banken zijn uit de derde betaler.
Het is een ander die de factuur betaalt.
Ja, want de overheid verdient zelf ook iets
aan die spaarboekjes, toch?
Ja, dat klopt.
De overheid legt daar taxen op.
De heffingen komen uit verschillende kanten.
In totaal is dat al 0,38 procent.
En die heffingen stijgen.
Officieel is dat om een potje aan te leggen
voor het gevallen de bank zou moeten gered worden.
Maar dat zijn eigenlijk middelen.
Dat is eigenlijk een soort belasting die direct in de begroting komt.
En het is een beetje zoals het zelfervonds.
Er zit niks in de pot.
Maar dus ja, wat natuurlijk de overheid

neemt daar in totaal al 38,38 procent.
En indirect wordt dat afgewenteld natuurlijk op de spaarder.
Hoe meer dat de overheid afroemt,
hoe minder ook dat de banken objectief kunnen geven.
Vandaar dat sommigen zeggen,
het is wel makkelijk voor de overheid om te zeggen
je moet meer geven dan de spaarder,
maar ze bedienen zichzelf goed.
Nu de overheid heeft ook een ultimatum remedium
om eens altijd zwaard te gebruiken
om de banken onder druk te zetten
of toch te verplichten om actie te ondernemen.
We horen hier minister van Begroting Alexia Bertrand
van OpenVLD op de VRT in de zevende dag omlangs.
Kijk, ik denk dat we het raar meer kunnen doen
en dat is die minimum rente verhogen
maar als liberaal is nu 0,11.
Ik ben daar geen voorstander van in de zin
en dat dat altijd een allerlaatste wapen moet zijn.
Ik heb liever dat de vrije markt en de concurrentie speelt
dus de banken moeten of mogen Nitalien winst maken,
ze moeten winst maken.
Ik zeg dat niet voor de aandehouder,
ik zeg dat voor de burger,
want we moeten hen toelaten om reserves aan te leggen
voor de markt, de mogelijke markt-shoxes
of als er een liquiditeitscrisis is, dat klopt.
Maar de vraag is, hoe kunnen wij die concurrentie aanpakken
en we gaan afwachten en zien.
Ik hoop dat de banken gaan reageren
op de brief van mijn collega-minister van financiën
en is dat niet het geval, dan zullen wij zien
als reagering of we ver kunnen gaan.
Wat bedoelt zij eigenlijk?
Incentie zegt ze eigenlijk twee dingen,
aan die banken van, kijk, verhoog,
die rente zelf maar spontaan anders zullen wij doen
en dat zelfs de debat zei ze eigenlijk ook
dat ze wel een probleem had,
hoe banken met twee typen spaarboekjes werken
en dat het niet correct is naar de spaarder toe.
Mensen die er wat minder van dichtbij het allemaal opvolgen
zitten daar met een zeer slecht renteend boekje.
De marktleider biedt daar een totaal rente van 0,25%

op mensen die niet bewegen.
Het is eigenlijk ook niet correct
om je trouwste klanten,
je makkelijkste klanten op die manier
een beetje te pluimen, eerlijk gezegd.
En de overheid kan wel dat wettelijke minimum,
de wettelijke minimum berenden
van 0,11% bedraag wel toch optrekken ook.
En zijn de banken verplicht om
hun rente aan te passen toch?
De vraag is hoe dat dan gaat doen.
De minimum met rente staat nu op 0,11%.
Zo men zeggen, ja, als je dat verdubbelt,
dat brengt nog altijd niets of er zijn politieke ideeën
om dat te koppelen aan die ECB-renten.
Maar ik weet niet eerlijk gezegd
of dat een geweldig idee is.
Als je zegt, het verschil mag maximaal bijvoorbeeld
2% zijn tussen de spaarrenten en de ECB-renten.
Ja, vorig jaar in juli was die ECB-renten
nog 50 basispunten negatief.
Ik denk dat ondenkbaar is dat je dan
in situaties ook kunnen komen
dat je een negatieve rente geeft
op het spaarboekje.
En het nadeel van die ECB-renten,
dat is niet de marktrenten,
dat is een beleidsrente die de ECB zet
om een kader van de streed in de inflatie.
Maar iedere bank heeft eigenlijk zijn eigen
fundinkost.
En dat komt voor een stukje geld
van de spaarder, geld opgehaald
op de interbanken-renten
op allerlei mogelijke manieren.
Dus iedere bank heeft zijn eigen kost.
Het is wel duidelijk
dat iedereen is overtuigd dat de banken vandaag
meer kunnen doen.
Hoeveel meer, ja,
dat is een lastig debat.
Ik vat nog eens even samen, Pascal.
Je hebt hier duidelijk het probleem geschetst
van de grote spanning

tussen woonkredieten en die lagespaarrenten,
ook tussen de ECB-renten
en de lagespaarrenten.
Maar je voelt dus ook wel echt die druk
toenemen op de banken.
Iedereen vindt eigenlijk dat de banken meer moeten doen
en niet het minst de politici.
Op het moment dat we deze podcast
opnemen, weet we nog niet of die politici
dat dat werkelijk iets over gaan beslissen,
maar ze zitten daar wel degelijk
nog over samen.
Dus wat denk je van dat kerncabinet?
Steeds meer partijen pleiten ervoor.
We hebben gezien dat vooruit de PS,
Groen Ekelo allemaal vraande partijen zijn,
dat daar ook al voorstellen.
Inderdaad, op tafel liggen
ook vanuit de oppositie beweegt het
en ja, het blijkt ook voorstander te zijn.
De vraag is, ja,
de liberalen dansen een beetje op twee benen.
Maar het blijft natuurlijk een onderwerp
die bij hun kiezers hier gevoelig ligt.
En dan het paarbokje, dat is nu het middel
bij uitstekken die bellen gebruiken
om een centje op te plaatsen.
En als je hier iets kunt doen voor de bevolking,
terwijl dat anderen het betalen,
ja, politiek is dat wel interessant natuurlijk.
Oké, we zullen zien op het moment
dat de podcast wordt uitgezonden,
of weet wij, spaders,
wellicht meer.
Over ons, spaders,
hebben we straks nog maar eerst even reclame.
Podcast de zuivale waarheid.
Hoe ziet het leven van een melkkoeren?
En doet dat eigenlijk pijn voor een koe
om gemolken te worden?
Ik ben Hethie Helsmortel
en ik maakte een podcast over melk en dierenwelzijn.
Beluister de podcast nu op Spotify.
Paskelde Doven.

We zijn terug bij de podcast.
Paskelde Doven.
We zijn terug bij jou en bij de lage rente
op de spaarboekjes.
Terwijl er veel druk is op de banken
om daar toch wel iets aan te doen.
Nu, mensen die hun geld hebben op een spaarboek,
hebben er toch ook wel baat bij
dat die banken niet omvallen
want anders zijn spaders alles kwijt.
Wel goed, twee maanden geleden schreven
in de krant nog van
komt er nieuwe bankencrisis.
Er zijn van enkele probleembanken in Amerika
maar dat slug ook over naar die grote
Zwitserse bankcrisis.
Die is moeten opgekocht worden.
Dus daar zag je
dat die rente om een keer
toch wat effecten heeft
op het financieel systeem.
Vandaag zien we ook
dat de Duitse economie
in een recessie gaat.
Dus economisch is het plaatje
een beetje aan het vertroebelen
dat zo dat kunnen betekenen
dat de crit verliezen gaan toeneemen voor de banken.
Moeten ze maar beter vooruitzien
zijn zoals goede huisvaders.
Wel, er zijn een aantal argumenten
die de banken naar voren schuiven
die toch wel hout snijden
die erop wijzen
dat het wijs is om
niet te onbesuist te werk te gaan
want die wil zeggen
dat er niks kan gebeuren op het spaarboek
maar het is inderdaad zo
dat het een beetje aan het vertroebelen is.
Je ziet dat ook aan die markttrenten
die is vrij volatiel
die gaat vrij op en hier
je ziet met elk inflatiescijfer

ook die uitkomt van
ja, krijgen we die inflatie nu onder controle
of niet
dan zitten we hier nu met een jaar lang probleem of niet
dus er duiken steeds meer vragen op
in die economie
en dus ingrepen moeten we wel doordacht gebeuren.
Ja, en dat zegt ook
Veronica Gossos, hoofdekonoom bij Belfius
we horen naar hier
even eens in de zevende dag
op de VRT.
We bekijken dat, ja, maand na maand
of we niets moeten veranderen
aan die situatie
en de situatie wordt zeer goed geanalyseerd
en dat hangt af van
zoveel verschillende dingen
onder andere, ja, die leningmassa
die meer geld moet gaan opbrengen
onder andere ook de marktsituatie
momenteel gaat het op en neer
zowel bij de korte als bij de lange termijnrenten
met invlaasie.
Inflatie is zo moeilijk te voorspellen
als zelfs de ECB zegt
dat ze het heel moeilijk heeft
om invlaasie te voorspellen
daar zitten ze met honderden duizenden ogen
zelfs te kijken naar dat fenomeen
ja, hoe zouden wij dan
de exacte wetenschapper kunnen zijn
die zegt van zo gaat het zijn?
Ja.
Nu, je hebt al een paar keer
gegeven die spaarder hoeft
ook niet zomaar alles te ondergaan
of misschien zelfs scherper gesteld
de spaarder heeft ook wel ergens
zelf een verantwoordelijkheid
wel precies, een beetje
alerte spaarder die heeft eigenlijk
verschillende uitwegen
er is eigenlijk geen enkele reden dat je zo blijft

zitten met de spaarboekje
met een basisrente van 0,15%
dat doe je jezelf aan
er zijn zowel in de markt
van spaarboekjes alternatieven
vandaag doordat die marktrente is gestegen
ook andere producten die meer
opbrengen, kijk, meer in het algemene
zijn er veel te veel belgen
die dat spaarboekje gebruiken
om te sparen voor de oude dag
dat is gewoon een zeer slecht idee
je verarmt jezelf
die spaarrente
ook al hadden zo de politiek
die nu mal vier doen
dat zal nog altijd de inflatie
niet compenseren
kijk, spaarders gaan naar de supermarkt
ik denk daarvan
waar kosten de tomaten of de appelen
hier 10 centekilo minder
en vervolgens met de spaargeld
laten ze
laten ze duizenden euro
spottes inleggen
maar eigenlijk nooit van bank
nu ik pleid schuldig, ik ben ook
een luie spaarder
of misschien een trouwe spaarder
of een dome spaarder
kan ook, het gaat niet om veel geld
maar stel dat ik het zou hebben
bij de Santander
waar de Spaanse bank
een aantrekkelijke rente geeft
op spaarboekjes, dan hier in België
kijk, het is evident
dat als de spaarders assertiever worden
en zelf gaan bewegen
dan ga je de banken ook zien bewegen
want de banken hebben wel
dat spaargeld in die funding nodig
ze hebben dat geld nodig

voor de creditverleningen
zowel waar we het over hadden
de wooncredite
als de spaargeld zouden verliezen
dan hebben ze een probleem
als de spaarder beweegt, zullen de banken bewegen
de spaarder zelf
die moet
volgens mij, dat spaarboekje is goed
voor geld die je nodig hebt
voor onverwachte uitgave
maar opnieuw, als je zegt
ik wil sparen een appeltje voor de dorschorm in het oude dag
dat doe je niet via je spaarboekje
dat zijn andere instrumenten voor
mensen moeten dat zich zelf meer in verdiepen
dus jouw advies is
parkeren het vooral niet op een spaarboekje
ook niet in het buitenland
maar op iets dat meer opbrengt
je moet niet meer dan nodig
op je spaarboekje parkeren
handigen aan het spaarboekje
is dat dat geld altijd beschikbaar is
maar opnieuw
sparen voor je oude dag, dat doe je echt niet
via een spaarboekje
oké, ik ga proberen
ter harte te nemen
hartelijk bedankt
voor de verhelderende uitleg
dit was Vandaag
de dagelijkse podcast van de standaard
bedankt voor het luisteren
alle credits van de podcast die je net hoorde
vind je op standaard.be
slash podcast
reageren kan via podcast
op standaard.be
op standaard.be